

Planul de implementare a Strategiei naționale de comunicare și informare publică pentru situații de urgență

I. INFORMAȚII GENERALE

Strategia de comunicare și informare publică pentru situații de urgență face parte din ansamblul de măsuri necesare pentru lansarea unei campanii naționale de educare și informare publică pentru situații de urgență, campanie realizată de către Ministerul Internelor și Reformei Administrative în cadrul "Proiectului de diminuare a riscurilor în cazul producerii calamităților naturale și pregătirea pentru situații de urgență,, finanțat prin Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ratificat prin Legea nr.389/2004.

În tratarea problemei, a fost avut în vedere faptul că structura instituțională care gestionează domeniul situațiilor de urgență, este relativ recentă. Această structură este Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, organizat de autoritățile administrației publice și compus sub forma unei rețele de organisme, organe și structuri abilitate în managementul situațiilor de urgență, constituite pe niveluri sau domenii de competență, care dispune de infrastructură și de resursele necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor în domeniu. Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență, reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2004, aprobată cu modificări și completări de Legea nr.15/2005, este format din structuri cu activitate permanentă și structuri cu activitate temporară.

Analiza instituțională a structurii Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, având ca scop identificarea nevoilor de comunicare a autorităților publice implicate, a reliefat următoarele aspecte ca fiind strict necesare :

- a) abordarea instituțională a comunicării în timpul situațiilor de urgență;
- b) informarea populației.

a) Abordarea instituțională a comunicării și informării publice trebuie să se axeze pe dezvoltarea unui model de comunicare prin implementarea unui ghid care să fie aplicat în cadrul Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, în timpul situațiilor de urgență.

Un alt aspect al domeniului, este comunicarea cu populația pe timpul situației de urgență. Pentru eficientizarea acestei comunicări este foarte importantă abordarea de către autorități a informării publice pentru situații de urgență.

b) Problema informării publice a fost reliefată de sondajele și analizele efectuate. Conform acestora, populația României, deși destul de informată, în mod special populația din mediul urban, și cu destul de multă experiență în ceea ce privește inundațiile, nu conștientizează totuși că România este o țară expusă în mod permanent hazardelor naturale și că acest fapt ar trebui integrat în mod normal în ceea ce se numește stil de viață, cultură de reacție. Această concluzie trebuie avută în vedere de autoritățile publice centrale și locale, ale căror priorități trebuie să includă informarea permanentă a populației pentru ca aceasta să-și dezvolte un comportament adecvat înainte, în timpul și după producerea situațiilor de urgență.

Dezvoltarea unui astfel de comportament se bazează pe crearea unor deprinderi corecte de prevenire și reacție la hazarde, de aceea strategia pune un accent deosebit pe tot ceea ce înseamnă comunicare pe timpul situațiilor de urgență și informare publică permanentă. Perioada de implementare a Strategiei este 2008 - 2010.

II. DEFINIREA PROBLEMEI

A. Informare publică:

Conform legislației în domeniu, gestionarea situațiilor de urgență, incluzând aici și protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor, presupun activități de informare publică.

În materia informării publice pentru situații de urgență, legislația nu prevede proceduri sau alte aspecte legate de modul în care se va efectua, limitându-se numai la desemnarea instituțiilor responsabile cu informarea publică.

Având în vedere importanța informării publice pentru situații de urgență în contextul în care o astfel de situație este gestionată de un sistem național organizat sub forma unei rețele de organisme, organe și structuri, constituite pe niveluri sau domenii de competență, pe baza legislației în domeniu și a analizei instituționale a sistemului național stabilit de lege pentru managementul și gestionarea situațiilor de urgență, a fost identificat următorul set de probleme:

1. Informarea publicului, în sensul inexistenței unei metodologii care să conțină elementele esențiale pentru informare publică eficientă atât pe timpul cât și după producerea situațiilor de urgență, dar și inexistența unui document oficial care să conțină elemente necesare autorităților publice pentru o informare publică permanentă cu privire la riscuri și la capacitatea de reacție a populației în cazul producerii riscurilor.

2. Inexistența unor proceduri de comunicare pe timpul situației de urgență, între organismele, organele și structurile Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență pe de o parte, dar și cu populația și mass – media, pe de altă parte.

3. Comunicarea în timpul situațiilor de urgență. Pentru eficientizarea și îmbunătățirea comunicării între instituțiile care gestionează situațiile de urgență, mass-media și public, în special în primele ore ale situației de urgență, considerate critice, Strategia propune un ghid de comunicare pentru situații de urgență. Practicile bune de comunicare în timpul unei situații de urgență sau al unui dezastru ajută atât autoritățile implicate, cât și populația afectată și contribuie la evitarea dezinformării și la limitarea răspândirii zvonurilor cu impact negativ. Respectarea regulilor stabilite va preveni totodată, apariția confuziei, inevitabilă atunci când instituțiile publice difuzează dezorganizat informații despre același eveniment. Ghidul poate fi utilizat în orice situație de urgență, pentru a pune bazele resurselor de comunicare pe timpul managementului consecințelor produse, cu condiția pregătirii activităților menționate anterior apariției situației de urgență.

III. OBIECTIVE SPECIFICE

1. Planificarea și implementarea unui sistem de comunicare coordonat pe timpul situațiilor de urgență, care să contribuie la îmbunătățirea și eficientizarea comunicării atât între componentele Sistemului Național pentru Managementul Situațiilor de Urgență, dar mai ales cu mass-media și populația afectată.
2. Dezvoltarea capacității instituționale de a planifica și de a gestiona comunicarea privind hazardele și situațiile de risc prin integrarea comunicării la toate nivelurile, prin stabilirea responsabilităților și prin realizarea de campanii orientate după profilul și nevoile grupurilor țintă și după tipurile de risc specifice;
3. Comunicarea eficientă în timpul și după producerea situației de urgență;
4. Creșterea capacității de acțiune a populației prin informare, în scopul prevenirii producerii situațiilor de urgență, dar și autoapărării;
5. Creșterea nivelului de înțelegere privind riscurile majore, precum cutremure, inundații, alunecări de teren și a capacității individuale de reacție în situații de urgență pentru populația rurală și urbană din România;
6. Creșterea adaptabilității populației urbane și rurale la riscurile specifice zonelor unde aceasta își desfășoară activitatea;
7. Dezvoltarea unei colaborări reale cu societatea civilă și implicarea acesteia în mod planificat în programele de informare și voluntariat.

IV. DIRECȚII DE ACȚIUNE:

1. Dezvoltarea expertizei de comunicare și informare publică la nivel central și local prin asigurarea cu personal de specialitate, prin instruirea personalului existent în domeniul relațiilor publice, managementului de campanie, managementului general și de proiecte, dar și prin introducerea în fișele de post a atribuțiilor de comunicare în situații de urgență pentru personalul care îndeplinește astfel de funcții.
2. Dezvoltarea caracterului integrat al comunicării în situații de urgență în ceea ce privește informarea, folosindu-se planificarea compactă și complementară a campaniilor/activităților de informare a populației, exercițiile aplicative și relațiile publice.
3. Dezvoltarea comunicării în baza unei analize de nevoi, a profilurilor grupurilor țintă și a riscurilor existente, pornind de la prioritățile locale ale domeniului, mai exact de la delimitarea riscurilor pe zone/județe.
4. Dezvoltarea instrumentelor de înregistrare a modului de răspuns și reacție, a instrumentelor de evaluare de impact, a testării activităților și a modalității de integrare a răspunsului;
5. Dezvoltarea capacității de reacție a populației în caz de dezastru și a capacității de autosusținere prin folosirea instrumentelor/mijloacelor practice, a exercițiilor și a aplicațiilor.
6. Dezvoltarea soft-urilor de aplicații pentru scenarii de situații de urgență, atât pentru exercițiile autorităților implicate în managementul situațiilor de urgență, cât și pentru instruirea populației.
7. Dezvoltarea și popularizarea imaginii inspectoratelor pentru situații de urgență în vederea creării unei mărci de referință pentru această instituție, cu respectarea și aplicarea tehnicilor moderne de marketing, respectiv prin aplicarea însemnelor instituției pe diverse materiale, prin campanii la nivel național și local și prin actualizarea paginilor de internet cu informații utile pentru populație.
8. Promovarea transparentă a măsurilor luate de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și de inspectoratele județene-municipiului București, popularizarea atribuțiilor și activităților acestora, publicarea *Planurilor de analiză și acoperire a riscurilor*, sau prezentarea lor în fața comunității, dar și prin implicarea comunităților locale în dezbaterile diferitelor secțiuni ale planurilor de apărare.
9. Dezvoltarea metodelor de comunicare în situații de urgență prin stabilirea unor proceduri pe niveluri de competență și verificarea funcționării acestora cu ajutorul unor exerciții și aplicații care să integreze comunicarea între autorități, informarea populației și relația de comunicare dintre managerul situației de urgență și presă.
10. Dezvoltarea caracterului unitar al comunicării în situații de urgență.
11. Stabilirea unor structuri specifice și specializate de comunicare care să acționeze din timp de “normalitate” atât pentru Comitetul Național pentru Situații de Urgență și pentru comitetele ministeriale la nivel central, cât și pentru comitetele județene, municipale și orașenești - la nivel local.
12. Înființarea unor centre de comunicare și informare publică pentru situații de urgență la nivel național, județean și local, în subordinea comitetelor pentru situații de urgență, centre care să informeze mass - media și populația.
13. Stabilirea unor proceduri de comunicare în situații de urgență și aplicarea acestora ca parte a planurilor de acoperire a riscurilor.
14. Dezvoltarea parteneriatului cu societatea civilă prin susținerea voluntariatului, a programelor, platformelor și mecanismelor de consultare/comunicare cu populația.
15. Conștientizarea, prin campanii naționale și locale, de către populație a faptului că zona este expusă riscurilor, iar dezvoltarea abilităților de răspuns și de auto susținere în caz de dezastru sunt esențiale.

16. Dezvoltarea unui comportament de răspuns corect în caz de dezastru, prin campanii locale pornind de la specificul riscurilor existente.
17. Informarea și instruirea corectă a tinerilor, prin aplicarea la toate nivelurile de învățământ, a unui curriculum educațional adecvat, axat pe înțelegerea și acceptarea riscurilor, cunoașterea măsurilor de prevenire, pe dezvoltarea capacității de răspuns, de autosusținere și prim-ajutor în folosul celorlalți, dar și importanța implicării în activitățile de voluntariat care să sprijine intervențiile autorităților.
18. Informarea permanentă și comunicarea cu societatea civilă în legătură cu atitudinea și comportamentul cerut pe timpul situațiilor de urgență.

ACTIVITATEA	INSTITUȚIA RESPONSABILĂ*	TERMEN DE REALIZARE
<ul style="list-style-type: none"> • Instruirea personalului existent în domeniul relațiilor publice, managementului de campanie, managementului general și de proiecte 	<ul style="list-style-type: none"> • MIRA prin DCRP • IGSU, prin CON; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	12 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Informarea populației, exerciții aplicative și relații publice. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CNSU, sub conducerea nemijlocită a ministrului MIRA și în coordonarea primului ministru; • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	6 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Determinarea analizei de nevoi, a profilurilor grupurilor țintă și a riscurilor existente, pornind de la prioritățile locale ale domeniului, mai exact de la delimitarea riscurilor pe zone/județe. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON/CCIP; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp • ISUJ, prin Cop/ CCIP. • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	6 luni

<ul style="list-style-type: none"> • Testarea activităților și a modalității de integrare a răspunsului și reacției populației de la o campanie la alta, în ceea ce privește informarea populației. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON/CCIP; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin Cop/CCIP; • ISUJ, prin Cop/CCIP. • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	12 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Folosirea instrumentelor/mijloacelor practice la exerciții și aplicații 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CNSU, sub conducerea nemijlocită a ministrului MIRA și în coordonarea primului ministru; • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	12 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unor campanii la nivel național și local și actualizarea paginilor de internet cu informații utile pentru populație. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	12 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Publicarea <i>Planurilor de analiză și acoperire a riscurilor</i> și prezentarea lor în fața comunității, • Implicarea comunităților locale în dezbaterile diferitelor secțiuni ale planurilor de apărare. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	6 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Întocmirea unor proceduri pe niveluri de competență și verificarea funcționării acestora cu ajutorul unor exerciții și aplicații care să 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON/CCIP; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin Cop/CCIP; • ISUJ, prin Cop/CCIP. 	6 luni

<p>integreze comunicarea în cadrul sistemului,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informarea populației și relația de comunicare dintre comitetul pentru situații de urgență și mass - media. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea funcțiilor din cadrul structurilor profesioniste/ministere/prefecturi responsabile cu comunicarea și activarea CCIP. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CNSU, sub conducerea nemijlocită a ministrului MIRA și în coordonarea primului ministru; • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	3 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Susținerea voluntariatului, a programelor, platformelor și mecanismelor de consultare/comunicare cu populația 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CNSU, sub conducerea nemijlocită a ministrului MIRA și în coordonarea primului ministru; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	12 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Campanii de informare și educare la nivel național și local, a riscurilor la care este expusă populația 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • CO cu activitate permanentă din cadrul ministerelor cu funcții de sprijin • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp. • CNSU, sub conducerea nemijlocită a ministrului MIRA și în coordonarea primului ministru; • CMSU, sub conducerea miniștrilor, prin CO cu activitate temporară; • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CSUJ, sub conducerea prefectului județului; 	24 luni

	CLSU, sub conducerea primarului, prin CO	
<ul style="list-style-type: none"> • Campanii locale privind specificul riscurilor existente 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • ISUMB, prin COp • ISUJ, prin COp. • CMBSU, sub conducerea prefectului Municipiului București; • CJSU, sub conducerea prefectului județului; • CLSU, sub conducerea primarului, prin CO 	24 luni
<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea la toate nivelurile de învățământ, a unui curriculum educațional adecvat, axat pe înțelegerea și acceptarea riscurilor, cunoașterea măsurilor de prevenire, pe dezvoltarea capacității de răspuns, de autosusținere și prim-ajutor în folosul celorlalți, dar și importanța implicării în activitățile de voluntariat care să sprijine intervențiile autorităților. 	<ul style="list-style-type: none"> • IGSU, prin CON; • ISUMB, prin COp; • ISUJ, prin COp 	6 luni

NOTĂ:

*INSTITUȚIA RESPONSABILĂ

MIRA-Ministerul Internelor și Reformei Administrative

IGSU- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență

DCRP – Direcția Comunicare și Relații Publice

CON - Centrul Operațional Național

CO- Centrele operative

ISUMB - Inspectoratul pentru Situații de Urgență al Municipiului București,

ISUJ- Inspectoratele pentru situații de urgență județene,

CNSU- Comitetul Național pentru Situații de Urgență,

CMSU- Comitetele ministeriale pentru situații de urgență,

CMBSU- Comitetul Municipiului București pentru Situații de Urgență,

CSUJ- Comitetele pentru situații de urgență județene;

CLSU- Comitetele locale pentru situații de urgență,

COp - Centrul operațional

CCIP- Centrul de comunicare și informare publică

V. REZULTATELE POLITICII PUBLICE:

Prin îmbunătățirea informării publice, prezentul plan urmărește ca și rezultat final, dezvoltarea în rândul populației, a unui comportament adecvat pentru situații de urgență, respectiv crearea unor deprinderi corecte de reacție la hazarde.

De asemenea, prin îmbunătățirea comunicării în timpul situației de urgență, se urmărește evitarea dezinformării, limitarea apariției zvonurilor cu impact negativ, eliminarea confuziilor inevitabile atunci când instituțiile publice difuzează dezorganizat informații despre același eveniment.

Aplicarea Planului și Strategiei reprezintă baza resurselor de comunicare pe timpul managementului consecințelor produse, cu condiția pregătirii activităților necesare înainte de producerea unei situații de urgență.

VI. REZULTATELE ACȚIUNILOR:

- a) Organizarea unui sistem eficient de comunicare pe timpul situațiilor de urgență între componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență.
- b) pregătirea și luarea măsurilor necesare pentru organizarea comunicării în situații de urgență, de către conducătorii instituțiilor implicate.
- c) elaborarea unor planuri proprii de aplicare a Ghidului de comunicare.
- d) desemnarea unor persoane responsabile cu aplicarea planurilor de comunicare.
- e) luarea măsurilor necesare încadrării cu personal de specialitate a posturilor prevăzute cu atribuții de informare publică.
- f) inserarea în fișele posturilor cu atribuții în domeniul situațiilor de urgență, a unei secțiuni cu atribuții de comunicare și informare publică în cazul în care nu există post specific.
- g) instruirea personalului cu atribuții în comunicare și informare publică.
- h) efectuarea unor exerciții și aplicații pentru verificarea funcționalității planurilor proprii de comunicare și informare publică.

VII. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ:

- a) numărul posturilor de specialitate și al posturilor stabilite cu atribuții suplimentare de comunicare și informare publică în cadrul structurilor abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență;
- b) numărul de exerciții și aplicații în domeniu, desfășurate de autoritățile și organismele abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență;
- c) numărul de planuri și proceduri proprii de comunicare adoptate de autoritățile și organismele abilitate în managementul și gestionarea situațiilor de urgență.

VIII. PLANIFICARE ÎN TIMP

În primele 3 luni de la aprobarea prezentului plan de implementare se înființează centrele de comunicare și informare publică la nivel național și județean în subordinea comitetelor pentru situații de urgență și se stabilesc funcțiile din cadrul structurilor profesioniste/ministere/prefecturi responsabile cu comunicarea și activarea CCIP.

În primele 6 luni de la aprobarea prezentului plan de implementare, componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență vor redacta și implementa planuri proprii de comunicare și informare publică pe categorii de riscuri, integrate în cadrul planului de analiză și acoperire a riscurilor.

Centrul Operațional Național din cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, pe baza informațiilor furnizate de componentele Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, va redacta o situație raport referitoare la înființarea centrelor de comunicare și informare publică la nivel național și județean. Situația va fi prezentată Comitetului Național pentru Situații de Urgență în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Plan.

IX. IMPLICAȚII PENTRU BUGET

Prezentul Plan nu presupune alocarea de fonduri suplimentare.

X. PROCEDURI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

În baza indicatorilor de performanță stabiliți de prezentul Plan, semestrial, structurile profesioniste vor prezenta analiza implementării strategiei comitetelor pentru situații de urgență care vor evalua activitatea și vor elabora și adopta măsuri pentru eficientizarea activității de comunicare și informare publică.

Toate activitățile practice – exerciții, aplicații având scenarii bazate pe managementul consecințelor unei situații de urgență, la nivel național, județean și local vor avea componente de comunicare și informare în situații de urgență.

Evaluarea activităților va cuprinde și un capitol de comunicare și informare publică.

Activitățile de pregătire din domeniul prevenirii producerii situațiilor de urgență, organizate la nivel național de Direcția Comunicare și Relații Publice din cadrul MIRA și la nivel județean de către Instituția Prefectului/ Consiliul Județean vor aborda teme de comunicare și informare publică în situații de urgență în scopul pregătirii personalului ce va încadra CCIP.